Бөтә илдәрҙең пролетарийҙары, берләшегеҙ!

Хеҙмәт байрағы

Газета 1931 йылдың 1 ноябренән сыға

Башҡорт АССР-ы КПСС-тың Хәйбулла район комитеты һәм халыҡ депутаттарының район Советы органы

№ 53 (6492) 1988 йыл, 5 май, кесаҙна Хаҡы 3 тин.

Был номерҙа:

- Улар газетаға йән бирә
- Төҙөлөшкә һыныһыш кәрәк

2-се бит.

- ...Ете һөнәр ҙә аҙ
- Ваҡ урлашыуҙың да зыяны күп

3-сө бит.

- Медиктарҙы нимә борсой?
- Полиграфист булырға теләһәгеҙ

4-се бит.

„Таналыҡ" совхозында

«Таналыҡ» совхозының Әҙел бүлексәһе механизаторы Фәнир Сәйфуллин (һүрәттә) быйыл үҙенең һигеҙенсе игенсе яҙын ҡаршылай. Ул аренда подряды звеноһында башҡа механизаторҙар менән бергә яҙғы баҫыу эштәре башынан алып етештереүсәнле эшләй. Дым ҡаплауҙы тамамлап, үҙенең агрегатын иген сәсеүгә сығарҙы.

Р. БАИМУРЗИН фотоһы.

МАССАЛАР ТРИБУНАҺЫ

Билдәләнгән традиция буйынса 5 май матбуғат көнө тип билдәләнә. Ул — 1912 йылдың 5 майында (22 апрель) «Правда» газетаһының тәүге һаны сыҡҡан көн. Был көн тәүге тапҡыр матбуғат эшсеәре тарафынан 1914 йылдың 5 майында байрам ителә, ә 1922 йылдан ул йыл һайын Матбуғат көнө итеп билдәләнә.

Быйыл матбуғат көнө совет кешеләре XIX Бөтә Союз партия конференцияһына әҙерләнгән осорҙа, күтәренке хеҙмәт шарттарында билдәләнә.

Бөгөн матбуғат, массовый информация сығанағы булараҡ, үҙенең бөтә көсөн партияның XXVII съезы, КПСС Үҙәк Комитетының ғинуар (1987 йыл) һәм февраль (1988 йыл) Пленумдары ҡарарҙары һәм күрһәтмәләренең теоретик, политик һәм практик йөкмәткеһен һәр яҡлап асыуға йүнәлтә, партия комитеттарына партия форумы ҡарарҙарын тормошҡа ашырыуҙа, үҙгәртеп ҡороуҙа, социаль-экономик үҫеште тиҙләтеүҙә мөмкин тиклем эффектлыраҡ, йоғонтолораҡ һәм оперативыраҡ ярҙам итергә ынтыла.

Массовый информация средстволары социалистик демократияның дөйөм системаһы рамкаларында эш итә һәм партия менән халыҡ, идара итеү органдары һәм эшселәр, колхозсылар, хеҙмәткәрҙәр, пенсионерҙар араһында, ғөмүмән, ныҡына барыусы демократия шарттарында идара итеү процесында актив ҡатнашыусылар араһында тығыҙ бәйләнеш булдыра.

Матбуғат көнөн профессиональ журналистар ғына байрам итмәй, ул — нәмәғәт хәбәрселәре, стена матбуғаты редакторҙары һәм редколлегия ағзаларының да байрамы. Район газетаһы үҙенең тиҫтәләгән активистарына таяна, сөнки улар билдәлелек шарттарында яҡын ярҙамсылар булып иҫәпләнә. «Хәйбулла» совхозынан З. И. Аблюзина, З. С. Итбаев, «Таналыҡ» совхозынан, И. И. Норец, М. М. Иәрмөхәмәтова, «Маҡан» совхозынан Б. Х. Ғәббәсов, В. Ф, Һөйөндөков, «Аҡъяр» совхозынан С. М. Дәүләтҡолов, И. З. Мордвинов, «Красный доброволец» колхозынан М. С. Мәмбәтов, Ғ. З. Ғөбәйҙуллин, Бүребай руда идаралығынан Н. М. Ершов, Г. В. Журавлев, Хәйбулла геологоразведка партияһынан А. И. Храмова, шулай уҡ Аҡъярҙан М. Х. Мөхәмәтов, Ҡ. А. Таулыҡаев, Р. С. Рәхимов һәм башҡалар газета менән тығыҙ бәйләнеш тота, хеҙмәтсәндәр һәм уларҙың эштәре тураһында мәҡәләләр яҙа.

Үҙгәртеп ҡороуҙың яңы этабында, демократлаштырыу кардиналь экономик реформа процестарының органик берҙәмлеге шарттарында матбуғаттың әһәмиәте сиктән тыш ҙур. Ваҡытлы матбуғаттың мөһим бурыстарының береһе — совет кешеләрендә социализм һәм интернационализм тойғоһо, буржуаз идеологияға бирелмәүсәнлек, социализмдың идеяларын һәм рухи байлыҡтарын яҡлай белеүгә тәрбиәләү.

КОТЛАЙҘАР

КПСС райкомы һәм халыҡ депутаттарының район Советы башҡарма комитеты «Хеҙмәт байрағы» редакцияһы һәм типография коллективтарын, райондың бөтә матбуғат активистарын профессиональ байрам — Матбуғат көнө менән котлай.

Ҡәҙерле иптәштәр! Һеҙгә ныҡлы һаулыҡ, шәхси тормошоғоҙҙа бәхеттәр, партияның XXVII съезы һәм КПСС Үҙәк Комитетының уңан һуңғы Пленумдарының тарихи ҡарарҙарын тормошҡа ашырыуҙа, XIX Бөтә Союз партия конференцияһын лайыҡлы ҡаршылау өсөн көрәштә ижади һәм хеҙмәт уңыштары теләйбеҙ.

ЭШТӘР ҠЫҘА

Һәр аяҙ сәғәтте файҙаланып, «Степной» совхозы игенселәре планлаштырылған 5000 гектар майҙанда тырматыу эштәрен ҡыҫҡа срокта тамамланы. Был эште Шамил Ишемғолов, Рәжәп Сәйфуллин һәм Йыслам Таһировтарҙың звеноларынан 12 агрегат башҡарҙы. Яҙғы баҫыу эштәренең етештереүсәнлеген һәм сифатын яҡшыртыу маҡсатында звенолар араһында йоғонтоло социалистик ярыш ойошторолдо. Эштәр тамамланғас, дөйөм йомраҡ яһаласаҡ. Әлегә Рәжәп Сәйфуллиндың Владимир Юртаев, Ишбулды Байғусҡаров һәм Тимур Михайлов составындағы звеноһының һөҙөмтәләре яҡшы.

Төнгө сменала эшләп, Сәлих Саптарьянов, Малик Исламғәлиев һәм Булат Акилов ДТ-75 тракторҙарында нормаларын байтаҡҡа арттырып үтәнеләр.

Күп йыллыҡ үләндәрҙе РМГ-4 агрегаттары менән ашлауҙа Геннадий Рогалев менән Сәлимйән Булатов яҡшы эшләүҙәре менән айырылды. 1 майҙа баҫыуҙарға сәсеү агрегаттары сыҡты. Был көндө улар тарафынан 20 гектарҙа бер йыллыҡ үлән, 15 гектарҙа рапс сәселде. 705 гектар майҙан культивацияланды.

З. ҠАРАСОВ,
баш агроном.

◆ *Борсоулы сигнал*

Ваҡытты әрәм итәләр

Яҙғы баҫыу эштәре көндән-көн киң ҡолас ала бара. Райондың күпселек хужалыҡтарында иген культураларын сәсеүгә дәррәү тотондолар. Ваҡыт иҫәпле, уның ҡәҙерен белеү — игенсенең бурысы. Уңыштың яҙмышы шуға бәйләнгән дә инде. Ләкин быны һәр ерҙә лә аңлап еткермәйҙәр. «Красный доброволец», Калинин исемендәге, Ленин исемендәге колхоздарҙа, «Таналыҡ», «Степной» һәм «Маҡан» совхоздарында ҡул хеҙмәтен еңеләйтеү тураһында алдан хәстәрлек күрмәгәндәр. Бер сәсеү агрегатына орлоҡ һәм ашламаларҙы ҡул көсө менән тултырыуға 30 минутҡа тиклем ваҡыт юғалталар. Өҫтә әйтеп үтелгән хужалыҡтарҙың агрономия һәм инженер службаларының ғәйебе менән был юғалтыуҙар тағы ла артып китә.

З. НУРИЕВ.

БЕРҘӘМ САФТА

Савельевка бүлексәһенән баҫыу эшсәндәре дым ҡаплауҙы тәүгеләрҙән булып тамамланы һәм яҙғы культуралар сәсеүҙә лә һыр бирмәй.

Баҫыуҙарҙа өс сәсеү агрегаты эшләй. Механизаторҙар Александр Туев, Виктор Фунтиков һәм Александр Драгуновтар көндәлек нормаларын 170—180 процентҡа үтәй. Улар араһындағы бәйге ҡыҙғандан-ҡыҙа бара. Ярыш алдынғыһына биреләсе ҡыҙыл флажок сират буйынса агрегаттан агрегатҡа күсә. Күптән түгел уларға Яхыя Сөләймәновтың сәсеү агрегаты ла ҡушылды. Ул да үҙ иптәштәренән ҡалышмаҫҡа тырыша.

Совхоз производствоһына индерелгән аренда подряды хеҙмәт етештереүсәнлеген күтәрергә ярҙам итә. Механизаторҙар тракторҙарҙы тулы ҡеүәтенә файҙалана, һәр минутты ҡулланып ҡалырға тырыша. Башҡа йылдарҙа механизаторҙар төшкө аштан һуң оҙайлы ялға туҡтай торғайны, ә хәҙер улай түгел.

Игенселәр өсөн төшкө ашты ашнаҡсылар Валентина Лапкина менән Ольга Галяновалар бөтә оҫталыҡтарын бирел әҙерләй. Уларҙың эшенән һәр кем ҡәнәғәт.

Дамир Ҡотлобаев менән Александр Коршунов культивациялауҙа һәм катоклауҙа тырышып эшләй, нормаларын 130—150 процентҡа еткереп үтәй. Шуға күрә уларҙың исемдәрен «Молния»-ларҙа осратырға мөмкин, ә тракторҙарында ҡыҙыл флажоктар елберҙәй. Агитаторҙар — Савельевка һигеҙ йыллыҡ мәктәбе уҡытыусылары һәм клуб мөдире — сәсеү эштәренә йомғаҡ яһайҙар, агитвагончиктарҙы йыһазландыралар.

Өс көндән һуң беҙҙең баҫыу эшсәндәре бөтә 1550 гектар майҙанда яҙғы культураларҙы сәсеүҙе тамамлаясаҡ. Бында идеология фронты работниктарының да өлөшө ҙур.

Б. АЗАМАТОВ,
агитколлектив етәксеһе.

Баҫыу эштәре барышы

(4 майға)

Беренсе графала — хужалыҡтар, икенсеһендә — бөтәһе сәселгән (планға ҡарата проценттарҙа).

Колхоздар:		Совхоздар:	
Фрунзе исем.	10	«Аҡъяр»	10
«Новый путь»	4	«Таналыҡ»	30
«Кр. доброволец»	6	«Хәйбулла»	51
Калинин исем.	—	«Маҡан»	19
«Красное знамя»	—	«Матрай»	9
Ленин исем.	—	«Степной»	—
«Һаҡмар»	—		
Салауат исем.	—	Район буйынса:	15

РАПО-ның диспетчерлыҡ службаһы мәғлүмәттәренә ҡарағанда, район колхоздары һәм совхоздары планындағы 131368 гектар майҙандың 20300-нә яҙғы культура сәсҡән. Шул иҫәптән 15567 гектарҙа иген культуралары сәселгән. Бөтә сәселгән майҙандың ҙур өлөшө «Хәйбулла» совхозына тура килә. Был хужалыҡ игенселәре яҙғы культуралар сәсеү планын 51 процентҡа үтәне. «Таналыҡ» һәм «Маҡан» совхоздарында ла баҫыу эштәре ҡыҙыу төҫ ала.

Көндән-көн эшкә яңынан-яңы сәсеү агрегаттары ҡушыла. Уҙған йылдар менән сағыштырғанда бөтә ауыл хужалығы машиналарының байтаҡҡа яҡшыраҡ әҙерләнеүе һиҙелә. Сәсеүҙә шөғөлләнеүсе бөтә кешеләр күтәренке кәйеф менән хеҙмәт итә. Һәр ерҙә аренда подрядын индереү менән сығымдарға ҡаршы механизм барлыҡҡа килә. Баҫыу эшсәндәре эштә тиҙ, сифатлы эшләргә тырыша. Дөрөҫ, һәр ерҙә лә былай килеп сыҡмай.

Калинин исемендәге колхозда ашыҡмайҙар. Кисәге көндә бында 15 гектар майҙанда ғына бер йыллыҡ үлән сәселгән. «Степной» совхозында — 30 гектар.

Сәсеүҙе ҡулай срокта үткәреү өсөн техниканы ике сменала файҙаланырға, көн буйына, ә тупраҡты сәсеү алдынан эшкәртеүҙә тәүлек әйләнәһендә эшләргә кәрәк.

Бөгөн—Матбуғат көнө

ГАЗЕТАҒА ЙӘН БИРЕҮСЕЛӘР

«Хеҙмәт байрағы» газетаһы журналистары, район типографияһы полиграфистары районда матбуғат өлкәһен кәүҙәләндерә.

Типография работниктары үҙҙәренең профессиональ байрамына билдәле бер уңыштар менән килде. Беренсе кварталда тауар продукцияһын реализациялау планы 102 процентҡа тулды. Дүрт айлыҡ планды ла коллектив уңышлы үтәп ҡуйҙы. Планда ҡаралғандағынан 500 һумға күберәк тауар продукцияһы реализацияланды.

Бөтә хеҙмәт коллективындағы кеүек үк, типографияла ла үҙ алдынғылары, производство новаторҙары бар. Коллектив хеҙмәт ветераны, социалистик ярышта еңеүсе Фәрзәнә Зөлҡәрнәева менән хаҡлы рәүештә ғорурлана. Ул үҙенең яратҡан, әммә еңелдән булмаған хеҙмәтенә 30 йылдан ашыу ғүмерен биргән. Ошо ваҡыт эсендә ул тиҫтәләгән йәш ҡыҙҙы хәреф йыйыусы һәм верстальщик һөнәренә өйрәтте.

Эргәһендә уның элекке өйрәнсеге Уралбикә Рәхимова эшләй. Кәңәшсе-тәрбиәсеһенең оҫталығы һәм тәжрибәһе, үҙенең тырышлығы һәм ныҡышмалылығы арҡаһында У. М. Рәхимова профессиональ полиграфистка, үҙ эшенең эйәһе булып китте. Хәҙер уның фотокарточкаһы ла район Почет таҡтаһында «иң яҡшы кешеләр» иҫәбендә тора.

Ә бына айырым хәрефтәрҙән газета йыйыусы линотипистҡаларҙың хеҙмәте тағы ла ауырыраҡтыр, моғайын. Асия Мәмбәтова, оҙаҡ ваҡыт эшләп, газета сығарыуға байтаҡ көсөн һәм белемен һала. Уның тәжрибәһе, үҙ эшен белеүе продукцияны сифатлы һәм графиктан алда етештереүгә булышлыҡ итә.

Яңыраҡ эшләй башлауына ҡарамаҫтан, йәш линотипистка ВЛКСМ ағзаһы Фируза Исламғәлиева ла тәжрибәле эшсәндәрҙән ҡалышмай. Училищела уҡып килеп, ул ҡыҫҡа ваҡыт эсендә үҙ эшен яратыусы, уға бөтә тырышлығын биреүсе оҫта полиграфистка булып китте.

ВЛКСМ ағзаһы Венера Италмасова ла коллективта тырыш, эш һөйөүсән һәм дисциплиналы булыуы менән айырыла.

Типография коллективына йыл һайын йәштәр килеп тора. Линотипистка Гөлнара Мәмбәтова, печатниктар Риф Ҡоҙабаев, Азамат Күлбаев һәм Барый Фәттәховтар полиграфистар сафтарын тулыландырҙы. Оҙаҡ йылдар эшләүсе кәңәшсе-тәрбиәселәр уларҙы ауыр, әммә ҡыҙыҡлы эште яратырға өйрәтә. Коллективта хөрмәтле, ауыл Советы депутаты КПСС ағзаһы М. С. Вәлиева шундайҙарҙың береһенән һанала. Уның эште яҡшы белеүе йәш кадрҙарға ҡыҫҡа ваҡыт эсендә эшкә өйрәнергә булышлыҡ итә.

Полиграфия коллективы алдына ҡуйылған бурыс ябайҙан түгел. Уны хәл итеү юлында билдәле бер алға китеш бар, әммә етешһеҙлектәр ҙә юҡ түгел. Газетаның полиграфия яғынан биҙәлешен яҡшыртыу, сифатты күтәреү өҫтөндә ныҡышмалы шөғөлләнергә кәрәк. Сифатһыҙ продукция газета уҡыусыларҙың кәйефен боҙа. Бындай күренеш булмаһын өсөн, полиграфистарға сифатлы продукция сығарырға ғына кәрәк, уларҙың эшсе намыҫы был осраҡта контролер булып хеҙмәт итергә тейеш.

ҺҮРӘТТӘ:

верстальщица Ф. З. Зөлҡәрнәева;

линотипистка А. Г. Мәмбәтова;

верстальщица У. М. Рәхимова;

ҡағыҙ ҡырҡыусы В. Н. Италмасова.

линотипистка Ф. М. Исламғәлиева;

АКТИВИСТКА

Зөлфирә Аблюзина «Хеҙмәт байрағы» район газетаһына күптән түгел генә яҙа башланы. Ҡыҫҡа ғына ваҡыт эсендә газета уҡыусылар, ауылдаштары араһында абруй ҡаҙанды. Уның мәҡәләләре конкрет һәм объектив булыуы, хеҙмәт коллективы тормошон һәр яҡлап сағылдырыуы менән айырылып тора. Йәмәғәт хәбәрсеһе З. И. Аблюзинаның осло ҡәләме кәмселектәрҙе тәнҡитләй, уларҙы бөтөрөү юлдарын эҙләй. Ул, әҙәби конкурста ҡатнашып, призлы урынды яуланы. Газета биттәрендә проблемалы мәсьәләләрҙе күтәреп сыға, кешеләр менән тығыҙ бәйләнештә йәшәй, ауылдаштарының хәстәрлектәренә битараф ҡала алмай. Шул уҡ ваҡытта кешеләр ҙә уға үҙ шатлыҡтары һәм ҡайғылары менән уртаҡлашырға килә, кәңәшләшә, үтенестәре менән мөрәжәғәт итә. Һәр кем уның иғтибары үҙәгендә. Ауылдаштарының һорауҙарын ҡәнәғәтләндереү өсөн ҡайһы берҙә, газетаға яҙып тормайынса урындағы ойошмалар һәм учреждениелар етәкселәренә мөрәжәғәт итергә кәңәш итә. Йәмәғәт хәбәрсеһе шундай урынлы кәңәштәре, тәҡдимдәре менән уларҙың күңелен күтәреп, дәрт өҫтәп ебәрә.

Партгрупорг булараҡ, КПСС ағзаһы З. И. Аблюзинаға группалағы коммунистар араһында ойоштороу, агитмасса эше алып барырға тура килә.

Ҡыҫҡа ғына ял ваҡытында уға балаларын тәрбиәләргә, уҡырға һәм политик аң кимәлен арттырырға ла кәрәк. Йәмәғәт хәбәрсеһенең артыҡ ваҡыты күп булмаһа ла, газета менән бәйләнеш тоторға ваҡыт таба, сөнки ул редакцияла уның мәҡәләләрен көтөүҙәрен белә.

ҺҮРӘТТӘ: З. И. Аблюзина.

В. УСМАНОВ фотоһы.

Йәмәғәт хәбәрселәре яҙа

XIX БӨТӘ Сөюз партия конференцияһын ҡаршылай барып, «Красный доброволец» колхозы малсылары продукция етештереү һәм уны дәүләткә һатыу буйынса дүрт айлыҡ пландарын уңышлы үтәне. Мәҫәлән, һауым былтырғыға ҡарағанда 81 центнерға артты. Машина менән һауыу операторҙары коммунист Асия Абдуллина һәм Фәниә Моталова һәйбәт һөҙөмтәләргә иреште.

Әбүбәкир фермаһының мал һимертеүселәре лә һәйбәт эшләй. Мәҫәлән, Илдар Сынбулатов тәүлегенә уртаса 674-әр, Яңыбай Билалов менән Ишҡәле Сынбулатов 742-шәр грамм артым ала.

Быҙау ҡараусылар Сәлхиә Мәмбәтова, Анна Морозова, Гөлгенә Әбүбәкировалар элеккесә юғары һөҙөмтәләргә өлгәшә. Уларҙың төркөмөндәге быҙауҙарҙың тәүлегенә уртаса артымы дүрт айҙа 570—983-әр грамм тәшкил итте.

Биш йыллыҡтың өсөнсө йылында дәүләткә пландағы 600 урынына 840 центнер ит һатылды ла инде, тапшырылған малдарҙың 60 проценты юғары көрлөктә ҡабул ителде. Колхоз малсыларының хеҙмәт бәйгеһе дауам итә.

F. FӨБӘЙҘУЛЛИН.

* * *

ШАХМАТ буйынса 1988 йылғы район чемпионын асыҡлау буйынса матч үткәрелде. Финал ярышында еңеүселәр Х. Әлбаков (Бүребай), Х. Баҡтыбаев һәм Г. Таһиров (Аҡъяр) осраштылар.

Турнирҙарҙа 220 шахматсы ҡатнашыу сәбәпле, быйыл финалға сығыу бик еңелдән булманы.

Финалда, ике еңеү яулап, ОКС инженеры Х. Баҡтыбаев шахмат буйынса 1988 йылғы район чемпионы исемен алды.

Финал матчында ҡатнашыусыларға профсоюздарҙың ирекле физкультура һәм спорт йәмғиәте район советының дипломдары һәм бүләктәре тапшырылды.

З. ҠАРАБАЕВ.

ТӨҘӨЛӨШТӘ ҺЫНЫЛЫШ БУЛЫРМЫ?

Торлаҡ проблемаһы һәр коллективта мөһим мәсьәлә булып иҫәпләнә. Эш талап итерҙән алда эшсенең ниндәй шарттарҙа йәшәүен белергә кәрәк. Хәйбулла геологоразведка партияһында квартира мәсьәләһе нисек хәл ителә һуң?

Бөгөнгө көндә 60-тан ашыу кеше сиратта тора, уларҙың 21-енең квартираһы юҡ. Профком председателе В. М. Сенькинаның әйтеүенә ҡарағанда, былтыр квартиралар ғаризаларға ярашлы бирелгән. Шулай булыуға ҡарамаҫтан, торлаҡ мәсьәләһе аҙағынаса хәл ителмәгән. Эшкә алыныусылар иҫәбенә сират барлыҡҡа килгән. Күптәр бәләкәй, тар квартираларҙа йәшәй, 40 ғаилә торлаҡ шарттарын яҡшыртыуҙы һорап ғариза яҙған. Бынан тыш, 15 квартираға ағымдағы һәм 28-енә капиталь ремонт кәрәк. Эш күләме бик ҙур.

1990 йылдан башлап торлаҡ төҙөү ике тапҡырға тиерлек артасаҡ. Хәҙерге ваҡытта төҙөлөш темпын арттырыуға нимә ҡамасаулай?

Төҙөлөш материалдары етешмәй. Улар менән 30 процентҡа ғына тәьмин итәләр. Һуңғы биш йылда геологоразведка партияһы бер тапҡыр ҙа стандарт йорт алманы. Йыйылмалы йорттарҙы ебәрә һалып бармайҙар.

Квалификациялы кадрҙар проблемаһы ла хәл ителмәгән. Күп кенә тәжрибәле төҙөүселәр хаҡлы ялға сыҡты. Йәштәр оҙаҡ эшләмәй, эш хаҡы уларҙы ҡәнәғәтләндермәй. Төҙөлөш цехында үҙ эшенең оҫталары бар, әлбиттә, ләкин улар аҙ.

ГРП начальнигы урынбаҫары В. В. Старжинский менең менән һөйләшкәндә, 2000 йылға тиклем ер аҫты байлыҡтарын эҙләүселәр айырым квартиралар менән тулыһынса тәьмин ителәсәк, тине. «Торлаҡ» программаһын ваҡытынан алда тормошҡа ашырыу мөмкинлеге юҡ. Төҙөлөш материалдары юҡта йорт төҙөп булмауы һәр кемгә аңлашыла.

Геологоразведка партияһы хеҙмәтсәндәренең торлаҡ шарттарын яҡшыртыу маҡсатында йорттарҙы үҙәк йылытыу системаһына тоташтырырға кәрәк. Бының өсөн 2 километр оҙонлоғондағы торба кәрәк. Ә улар юҡ. Администрация, поселок Советы депутаттары был мәсьәлә буйынса район, «Башкиргеология» экспедицияһына һәм идараһы етәкселәренә бер нисә тапҡыр мөрәжәғәт итте, ләкин әлегә ыңғай яуап ала алғаныбыҙ юҡ.

Геологоразведка партияһы коллективы үҙенең алдында торған бурыстарҙы ваҡытынан алда үтәргә тулы ихтыяр белдерә. Шул уҡ ваҡытта беҙгә ярҙам кәрәк.

А. ХРАМОВА,
йәмәғәт хәбәрсеһе.

Беҙгә яуап бирәләр

„Өс замдың өс яуабы“

«Хеҙмәт байрағы» газетаһының 26 март һанында шундай баш аҫтында мәҡәлә баҫылып сыҡҡайны. Унда һүҙ Аҡъяр ауылының Энергетиктар урамында йәшәүселәрҙең һыу менән насар тәьмин ителеүе, ҡышын һыу торбаларының туңыуы һәм «Водоканал» хужалығы участкаһының насар хеҙмәтләндереүе тураһында яҙылды.

Редакция халыҡ депутаттарының район Советы башҡарма комитеты председателе урынбаҫары Н. И. Червоченконан яуап алды. Унда, мәҡәлә ошо мәсьәлә өсөн яуаплы ойошмалар етәкселәренең ҡатнашлығында үткәрелгән кәңәшмәлә тикшерелде, тип әйтелә.

Ойошмалар Энергетиктар урамындағы һыу үткәргесте юл ремонтлау участкаһы линияһы менән тоташтырыу маҡсатында яңы һыу үткәргес һала башлаясаҡ. Был эште 1988 йылдың 1 июнендә тамамларға ҡарар ителде.

„ЯРҘАМ КӘРӘК“

«Хеҙмәт байрағы» газетаһында (44-се һан) шундай баш менән тәнҡитле мәҡәлә баҫылып сығып, унда Маҡан комплекслы ҡабул итеү пунктының халыҡҡа көнкүреш хеҙмәте күрһәтеү планын үтәмәүе, цехта эшселәр штатының тулы булмауы, заказдарҙың һуңлап үтәлеүе, мебелде ремонтҡа алып барыу өсөн транспорттың ваҡытында бирелмәүе тураһында хәбәр ителгәйне.

Был мәҡәләгә Маҡан ауыл Советы башҡарма комитеты председателе З. Ҡ. Нураеванан яуап килде: «Мәҡәләлә күрһәтелгән факттар раҫланды. Ауыл халҡының заказдарын тулыраҡ ҡәнәғәтләндереү өсөн эшкә кейем бесеүсе алынған, тиҙҙән тегенселәр эшләй башлаясаҡ, билдәләнгән график буйынса Маҡан комплексы ҡабул итеү пунктын күсмә фотограф, ҡатмарлы көнкүреш техникаһын һәм радиотелеаппаратураларҙы ремонтлау буйынса мастер хеҙмәтләндерәсәк. Күптән түгел Маҡан һәм Мәмбәт урта мәктәптәрен тамамлаусылар район ойошмалары һәм предприятиелары етәкселәре, шул уҡ ваҡытта халыҡҡа көнкүреш хеҙмәте күрһәтеүҙең район производство идаралығы начальнигы F. Ф. Ҡотоҡов менән осраштылар. Хеҙмәтләндереү сфераһы специальностарына эйә булырға теләүселәр уҡырға направление буйынса ебәреләсәк.

Маҡан ауыл Советы башҡарма комитеты комплекслы ҡабул итеү пунктының эшен контролгә алды».

АУЫЛ ОҪТАҺЫ

«Аҡъяр» совхозының Самар бүлексәһендә сварщик, техник хеҙмәтләндереү автомашинаһы шоферы Михаил Андреевич Морщанскийҙы белмәгән кеше юҡтыр, моғайын. Ул намыҫлы эшләүе, бүлексәнең башҡа игенселәре кеүек үк мул уңыш есән үҙенең лайыҡлы өлөшөн индереүе менән генә түгел, ә техниканы яҡшы белеүе менән дә иғтибарҙы үҙенә йәлеп итә. Ул урта белемле булһа ла уйлап табыу, техниканы камиллаштырыу һәләтлегенә эйә.

Ауыл хужалығы машиналарын яҙғы баҫыу эштәренә әҙерләү буйынса кесәргәнешле эштәр барған көндәрҙә мин Михаил Андреевичты дыһм ҡаплау есән киң алымлы таҡҡыс әҙерләгән мәлендә осраттым. Конструкцияға ниндәй яңылыҡ индереүе менән ҡыҙыҡһындым.

— Заводта эшләнгән таҡҡыстарға тимер тәгәрмәстәр ҡуйыла,— тип һөйләй М. А. Морщанский, — улар йыш ҡына еүеш тупраҡҡа бата, агрегат сафтан сыға. Ә беҙ Т-4 тракторы есән С-18 таҡҡысына списать ителгән иген сәскестәренең тәгәрмәстәрен ҡуйҙыҡ, ступицаларҙы иҫке автомобилдәрҙән алдыҡ. Был осраҡта дефицит булған втулкалар ҙа кәрәкмәй.

Былтыр файҙаланылған бындай агрегаттар юғары етештереүсәнле, һәм иң мөһиме — ышаныслы булыуҙарын күрһәтте.

Михаил Андреевич бер нисә уйлап табыу һәм рационализаторлыҡ тәҡдимдәре индергән. Улар бик күп файҙа килтерә. Бүлексә эшселәре ырҙын табағындағы ул яһаған иген киптергесте яҡшы хәтерләй, сөнки былтырғы ямғырлы йылда ул бик уңайлы була. Шулай уҡ пневматик бесән йыйғыс, тупраҡты тәрәндән йомшартып ярыҡлағыс һәм башҡаларҙы эшләй. Быйыл ябай иген комбайнынан силос культураларын йыйыу машинаһы әҙерләй.

Михаил Андреевич үҙенең яҡын дуҫы, бүлексәнең өлкән механизаторы, слесарь һөнәрен яҡшы белгән Дмитрий Григорьевич Болюра менән бергә эшләй.

Ауыл оҫталарының бөтә уйы хеҙмәт шартын нисек тә булһа яҡшыртыуға, уның эффектлылығын күтәреүгә йүнәлтелгән. Был да бик кәрәкле эш, әммә һәр яҡлап ярҙам күрһәтеүҙе талап итә.

Р. ИМАНҒОЛОВ.

„Графиктың кәрәге бармы?"

Газетабыҙҙың 31 марттағы һанында ошондай баш менән мәҡәлә баҫылып сыҡҡайны, унда «Таналыҡ» совхозы фермаларынан Подольск сепаратор бүлексәһенә һөт ташыу графигының күҙәтелмәүе, шулай уҡ фермаларҙа һыуытҡыстарҙың булмауы тураһында әйтелгәйне. Аҡъяр һөт заводының инженер-технологы А. Мацкевич редакцияға үҙенең яуабын ебәрҙе. Унда былай тиелә:

«График һөттө һыуытыу һәм әҙерләү ойошмаларының фермаларға тиклемге аралығын иҫәпкә алып төҙөлә, был турала инструкцияның 2. 1. пункттарында әйтелә. Бөтә графиктар ҙа хужалыҡтар, дәүләт инспекцияһы менән килешелә һәм РАПО-ла раҫлана. Дөрөҫ, үҙ-ара килешеү юлы менән ике яҡ та эш процесында графикты үҙгәртә ала, тиелә инструкцияла, әммә бер генә хужалыҡ та бындай үтенес менән телдән дә, яҙма ла мөрәжәғәт иткәне юҡ.

Бынан тыш, 2. 2. пункттарына ярашлы рәүештә, дәүләткә һатылған һөт ГОСТ талаптарына яуап бирергә, тапшырылған һөттөң температураһы плюс 10 С градустан артып китмәҫкә тейеш.

Әгәр фермаларҙа һөттө тәүге эшкәртеү менән шөғөлләнмәһәләр, теләһә ҡайһы график та күҙәтелмәйәсәк, тип мәҡәләлә дөрөҫ әйтелә. Фермаларҙа тиҙерәк һауырға ла, һөттө оҙата һалырға ғына тырышалар, ә һуңынан бөтә ғәйепте сепаратор бүлексәһенә ауҙаралар. Хәҙерге ваҡытта М. И. Борисоваға һөттө график буйынса ғына ҡабул итергә күрһәтмә бирелде.

◆ *Белгес кәңәштәре*

ФАЙҘАЛЫ АШЛАМА

Кеше ғүмере тирә-яҡ мөхит менән тығыҙ бәйле. Әгәр төп гигиена ҡағиҙәләрен күҙәтмәһәң, кешеләрҙә төрлө ауырыуҙар барлыҡҡа килеүе ихтимал. Ишек алдыйан сүп-сарҙы үҙ ваҡытында таҙартып, сығарып түкмәү йоғошло ауырыуҙар таралыу ҡурҡынысын тыуҙыра.

Бегән ҡый-ғыпыр һәм тиҙәкте зарарһыҙландырыуҙың иң ябай методын тәҡдим итәбеҙ. Компослау (өйөп һалып күмеү) ҙур сығым талап итмәүсе ысулдарҙың береһе-нән һанала. Дөрөҫ, компослап һалынған өйөмдәге тиҙәктә йоғошло ауырыуҙар тыуҙырыусы вирустар, глистар йомортҡалары, себен ҡурсаҡтары, хатта ҡый үләндәре орлоҡтары ла һәләк була, сөнки уның эсендәге йылылыҡ 50—60 градусҡа тиклем барып етә.

Әҙер компос (тиреҫ) үҫемлектәр өсөн туҡлыҡлы матдәләргә бай масса. Компос 6—8 айҙа өлгөрә.

Уны һалғандан һуң ике — өс ай үткәс, тапалар һәм өҫтөн күмәләр. Компосты йорттан 15—20 метр алыҫлыҡта, ҡоро урынға һалыу тәҡдим ителә. Уның буйы 2 — 4 метр, киңлеге 1,5—2,5 метр булырға тейеш. Компосты һалғанға тиклем ерҙең өҫтөн алып ташлайҙар. тигеҙлайҙар, һуңынан 40 сантиметр ҡалынлыҡта ваҡ балсыҡ менән ҡаплайҙар. Ситтәрен 25—30 сантиметр бейеклектә күтәртәләр, был өйөмдән сыҡҡан һарҡындының ағып китмәүенә булышлыҡ итә.

Әҙер урынға компост материалы — тиреҫ, ҡоро ҡара тупраҡ, көл һәм башҡаһы 15 — 20 сантиметр' ҡатлам менән һалына. Уға тиҙәк йәки ҡый-ғыпыр өҫтәйҙәр һәм өҫтөн ябып тығыҙлаталар.

Усадьба территорияһында тиҙәк, сүп-сар йыйылыу менән уны ошо әҙер өйөмгә һала баралар һәм ҡайтанан компослауҫы материал менән ябалар. Өйөмдөң бейеклеге 1,5—2 метрға еткәнгә тиклем шулай эшләнә.

Йылы ваҡытта унда яныу процесын көсәйтеү өсөн өйөмгә тиҙәк һарҡындыһын, йыуынты һыуҙарҙы йәки һыу һибергә кәрәк. Тиҙәк менән бергә ҡош-ҡорт тиҙәген, кипкән, серегән япраҡтарҙы, ашлама өсөн яраҡлы башҡа ҡалдыҡтарҙы бергә ҡушып һалырға мөмкин.

Тиреҫ — баҡса культураларын ашландырыу өсөн файҙалы материал.

Ғ. ЮЛДАШБАЕВ.
районДың санитар врачы.

Компослау схемаһын тәҡдим итәбеҙ.

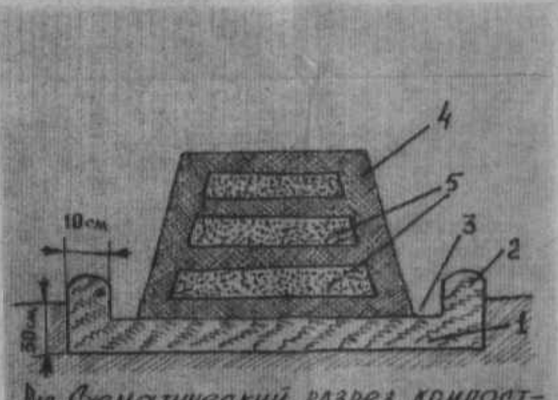

Рис. Схематический разрез компостного штабеля: 1 — слой утрамбованной мягкой глины 2 — бортик из глины. 3 — кювет (канавка). 4 — компостирующий материал (сухой торф, чернозем, перегной) 5 — компостирующие нечистоты, навоз.

◆ *Эштә ялҡын кеүектәр*

Ремонт-техник предприятиеһы мастерскойы яҙғы баҫыу эштәре осоронда игенселәрҙең заказдарын ҡыҫҡа срокта үтәргә ынтыла. Токарь Рәйес Аҡъюлов тырышып эшләүе менән айырылып тора. Ҡағиҙә булараҡ, ул әҙерләгән деталдәр нормативтарға тулыһынса ярашлы, ә производство пландарын 110—120 процентҡа үтәй.

ҺҮРӘТТӘ: Р. Х. Аҡъюлов.
В. УСМАНОВ фотоһы.

◆ *Эшләмәй доход алыуға ҡаршы көрәшәйек!*

Һәр кемдең бурысы

«Дәүләт һәм йәмәғәт милкен урлауҙарға һәм әрәм-шәрәм итеүҙәргә ҡаршы көрәшеү, халыҡ байлығына ҡарата һаҡсыл булыу — СССР гражданының бурысы», —тип әйтелә СССР Конституцияһының 61-се статьяһында. Совет кешеләре Төп Закон тарафынан билдәләнгән үҙ бурыстарын намыҫлы үтәй.

Шуның менән бер рәттән, ҡайһы бер граждандар, социалистик милекте һаҡлау тураһындағы бурысын онотоп, дәүләт иҫәбенә байығыуҙан баш тартмай. Һуңғы ваҡытта ваҡ урлашыу менән шөғөлләнеүселәрҙе «сәлдереүселәр» тип атайҙар. Шулай ҙа ундайҙарҙы «ғорo» тип атау урынлыраҡ булыр ине. Кеше халыҡ байлығының бәләкәй генә бер өлөшөн үҙ кеҫәһенә һалһа ла, ул ғорo тип иҫәпләнә, сөнки ул бөтә дәүләт байлығына ҡул һуҙыу булып тора.

Беҙҙең районда мал аҙығын, төҙөлөш материалдарын урлау киң таралған. Хеҙмәт коллективтарында үҙ-ара талапсанлыҡ күрһәтелмәүе, юғары дисциплинаның булмауы борсой. Шуға күрә уңайлы ятҡан һәр нәмәне «сәлдерәләр». Йыш ҡына, дәүләтебеҙ бай әле, ярлыланып китмәҫ, тигән һүҙҙәрҙе ишетергә мөмкин. Тап бына шундай фекер йөрөтөүселәр үҙ кеҫәләрен дәүләттеке менән бутай.

Былтыр эске эштәр бүлеге тарафынан ваҡ урлашыуҙың 60 осрағы асыҡланды. Ә билдәле булмағандары күпме? «Маҡан», «Матрай», «Аҡъяр» совхоздарында, «Красное знамя», «Красный доброволец» колхоздарында һәм Бүребай поселогында хәлдәр бигерәк тә борсоулы.

Быйыл шул уҡ Матрай» һәм «Аҡъяр» совхоздарында, «Красное знамя», «Красный доброволец», «Новый путь», Ленин исемендәге һәм башҡа колхоздарҙа шундай 25 факт асыҡланды.

Ҡағиҙә булараҡ, күпселек материалдар саралар күреү өсөн тәртип боҙоусы йәшәгән һәм эшләгән урындарға ебәрелә. Ундай кире күренештәргә ҡаршы көрәштең һөҙөмтәһе йәмәғәт ойошмаларының һәм хеҙмәт коллективтарының активлығына һәм принципиаллелегенә бәйле.

Ваҡ урлашыуҙар илгә ҙур урлашыуҙарға ҡарағанда ла күберәк зыян килтерә. Улар материаль яҡтан ғына түгел, һиҙелерлек мораль зыян да килтерә, башҡаларға, бигерәк тә йәштәргә, кире йоғонто яһай. Айырым кешеләрҙә хеҙмәткә һәм социалистик милеккә ҡарата битарафлыҡ тыуҙырыуға булышлыҡ итә.

Беҙ тәртип боҙоусылар һәм ғороларға уларҙы тотҡас ҡына хурлыҡ билдәһе тағабыҙ. Был урынлы яза, ләкин бының өсөн әллә ни ҙур ҡыйыулыҡ кәрәкмәй. Әлбиттә, һәр намыҫлы кеше ғороно күрә алмай. Ләкин күрә алмаусанлыҡ пассив булһа, ул был золомға ҡаршы асыҡ көрәш алып барырға ярҙам итмәй. Шуға күрә ғоролар йыш ҡына кешеләрҙең күҙ алдында «сәлдереүҙе» лә бер ни тип уйламай.

Хәҙерге ваҡытта аңды үҙгәртеп ҡороу талап ителә. Күңдәм ризаһыҙлыҡ күрһәтеүҙән актив эштәргә күсергә ваҡыт.

СССР-ҙың һәр гражданы, социалистик милекте һаҡлау һәм нығытыу буйынса үҙенең конституцион бурысын үтәй барып, йәмәғәт милкенә ҡул һуҙыу материаль зыян килтереп кенә ҡалмай, бер үк ваҡытта совет кешеләренең тормош кимәлен яҡшыртыуға кире йоғонто яһай икәнен дә хәтерҙән сығармаҫҡа тейеш.

Ф. ШӘЙХИСЛАМОВ,
РОВД начальнигының политбүлек буйынса урынбаҫары.

Нисек йәшәйһең, ветеран?

ХӘСТӘРЛЕК АРТҺЫН

Уфимск ауыл Советы территорияһында бөгөн Бөйөк Ватан һуғышының ут-һыуҙарын кискән 80 кеше, яу ҡырында ирен йәки улын юғалтҡан 37 ҡатын, 339 хеҙмәт ветераны йәшәй. Уларҙың бөтәһе лә хәҙер инде олоғайған. Һуғыш йылдарындағы, шулай уҡ унан һуң сиҙәмде үҙләштереүҙәге фиҙакәр хеҙмәттәре менән дөйөм хөрмәт яулаған. Күптәре әле лә илебеҙҙең Аҙыҡ-түлек программаһын тормошҡа ашырыуҙа совхозға ҡулдан килгән тиклем ярҙам күрһәтә. Ленин орденлы «Матрай» совхозының администрацияһы, партия, профсоюз комитеттары, Уфимск ауыл Советы башҡарма комитеты һәр ветерандың ихтыяжын ҡәнәғәтләндерергә тырыша, — тип башланы үҙенең сығышын Уфимск ауыл Советының һуғыш һәм хеҙмәт ветерандары советы председателе Ф. В. Мырҙабаев яңыраҡ булып үткән йыйылышта.

Сығыш яһаусылар Анохин, Йәнсәитов, Юлаенов, Девицкий, Хөсәйенов һәм башҡалар администрацияның хәстәрлеге тураһында һөйләне. Ветерандар утын һәм мал-тыуар өсөн аҙыҡ менән ваҡытында тәьмин ителә. Ләкин совхоз етәкселәренең йыш алмашыныуы торлаҡ-социаль мәсьәләләрен, атап әйткәндә, квартиралар ремонтлауҙы планлы рәүештә яҡшыртыу мөмкинлеген бирмәй. Был мәсьәлә бөгөн бик киҫкен тора.

Мәҫәлән, һуғыш ветераны Солтанбәков совхоз квартираһында 1957 йылдан алып йәшәй. Йорто иҫкергән, ә шул ваҡыттан бирле бер тапҡыр ҙа капиталь ремонт үткәрелмәгән. Совхоз производствоһында 14 йәшенән алып пенсияға киткәнгә тиклем эшләгән Хөсәйенова ла шул турала һөйләне.

Һуғыш һәм хеҙмәт ветерандары тәбиғәтте һаҡлау тураһындағы мәсьәләне күтәреп сыҡты. «Таҙартыу ҡоролмаларын төҙөү тураһында күптән һүҙ алып барыла, — тип билдәләнде. — Ләкин һүҙҙән эшкә күскән кеше юҡ. Уфимск поселогындағы бөтә бысыраҡ һыу Таналыҡ йылғаһына ағып төшә. Ул бигерәк тә йәйге осорҙа һаҫыҡ еҫ тарата. Тын алыуы ауыр. Ветерандар район элемтә узелы адресына ғәҙел ризаһыҙлыҡ белдерҙе. Атап әйткәндә, почта ваҡытында килтерелмәй. Совхоз урындағы АТС-ты 100 номерға тиклем киңәйтте, ә элемтә узелы телефон ҡуя алмай. Сымдарҙың һәм башҡа материалдарҙың юҡлығына һылтана. Элемтә узелы етәкселәренән тыш, уларҙы алдырыу тураһында тағы кем хәстәрлек күрергә тейеш һуң.

Хужалыҡ иҫәбендәге сауҙа предприятиеһы работниктары ла тәнҡитләнде. Сөнки улар ветерандарға хәстәрлек күрһәтеп еткермәй.

Йомғаҡлау һүҙендә совхоз директоры Ә. М. Ғәлиев йыйылышта ҡатнашыусыларҙы, администрация ветерандар тарафынан әйтелгәндәр һүҙҙә генә ҡалмаһын, ә конкрет эштәр менән тормошҡа ашырылһын өсөн бөтә сараларҙы күрәсәк, тип ышандырҙы.

Т. ЯИЦКИЙ.
Һуғыш һәм хеҙмәт ветерандары район советының яуаплы секретары.

Медицина яңырыу юлында

Позицияны үҙгәртергә кәрәк

...Район медицина кадрҙары менән тәьмин ителеү буйынса республикала аҙаҡҡы урындарҙа тора. Кадрҙар районда йыш китә. Һуңғы ес йылда районға 18 врач килде, ә 12-һе китте (килеүселәрҙең 66 проценты), 100 урта медицина белгесе килде, 87 белгес китте. Был факт бик борсоулы. Ни өсөн? Торлаҡ-көнкүреш мәсьәләһенең ҡәнәғәтләндермәүе, хужалыҡ етәкселәренең йәш белгестәргә ҡарата иғтибарлылыҡ күрһәтмәүе төп сәбәп булып тора.

Мәҫәлән, былтыр йыл аҙағында врач Х. Абдуллиндың ғаиләһе райондан ситкә сығып китте, сөнки Салауат исемендәге колхоз администрацияһы уға эштән китергә ғариза биргәс кенә квартира тәҡдим итә.

1987 йылда «Аҡъяр» совхозының администрацияһы фельдшер Р. Исламованың ғаиләһен Юлбарыҫ ауылынан Хворостянкаға күсерҙе. Һөҙөмтәлә Юлбарыҫта оҙаҡ ваҡыт медицина работнигы булмай торҙо, ә фельдшер башҡа эштә йөрөй. Белгесте, уның ғаиләһен йәшәү шарты менән тәьмин итеп, тәүге урынынан сығармағанда, яҡшыраҡ булыр ине.

Ошо көндәрҙә беҙҙең районға Сибай медицина училищеһын тамамлап килгән 14 фельдшер иҫәбенә фельдшер пункттарын, ауыл амбулаторияларын һәм больницаларҙы был белгестәр менән тәьмин итеү мәсьәләһе тулыһынса хәл ителәсәк. Августа Башҡортостан медицина институтын тамамлаған бер төркөм врачтарҙың килеүе көтөлә. Ә беҙ уларҙы ҡаршыларға әҙерме?

Врачтарҙың етешмәүе һәм автопарктың материаль-техник базаһының ярлы булыуы сәбәпле, былтыр район больницаһы, ауылдарҙа булып, 1 врач иҫәбенә 6 тикшереү үткәрҙе — был бик аҙ, әлбиттә. Шул уҡ ваҡытта бындай тикшереүҙәр тейешле эффект бирмәй. Мәҫәлән, былтыр ноябрь—декабрь айҙарында «Һаҡмар» колхозы эшсәндәренең 25 проценты, Салауат исемендәге колхозда — 69, «Красное знамя» колхозында — 44, «Новый путь» колхозында 50 проценты ғына тикшерелде. Быйың төп сәбәптәренең береһе — хужалыҡ етәкселәренең бындай сараларҙың мөһимлеген аңлап еткермәүе, халыҡты тикшереүҙең түбән кимәлдә ойошторолоуы.

1987 йылда районда ваҡытлыса эшкә һәләтлелекте юғалтыу менән бәйле ауырыуҙар 100 эшсегә иҫәпләгәндә уртаса республика күрһәткесенән юғары булды: совхоздар буйынса—12,2, колхоздар буйынса—3,3 процент. «Матрай» совхозында, Ленин исемендәге, «Һаҡмар» колхоздарында эшселәрҙең сирләү кимәле сигерәк тә юғары булды. Көн һайын уртаса 25—50 кеше ауырып эшкә сыҡманы. Шулай булғас, был осраҡта уйланырлыҡ урын бар.

1988 йылда район хужалыҡтарында сирләүҙе кәметеү маҡсатында профилактик саралар комплексы эшләнде — беренсе сиратта производствола хеҙмәт шарттары булдырырға, һалҡын, дымлы, үтәнән-үтә өрөп тороу кеүек зарарлы факторҙарҙан ҡотолорға кәрәк.

Бөгөнгө көндә хужалыҡтарҙа врач-инженер бригадалары төҙөлгән, уның составына медицина работниктары, хужалыҡтарҙың инженер службалары һәм профсоюз вәкилдәре инә. Был бригадалар эшсәндәрҙең хеҙмәт һәм көнкүреш шарттарын тикшерә, ауырыуҙың барлыҡҡа килеү сәбәптәрен асыҡлай һәм уларҙы кәметеү буйынса саралар эшләй.

Агропромышленность комплексы һәм медицина работниктары профсоюздары өлкә комитеттарының ғинуарҙа булып үткән берлектәге пленумында һаулыҡ һаҡлау учреждениеларына хеҙмәт шарттарын булдырмау һөҙөмтәһендә эшселәр сирләгән йәки травма алған осраҡта ауырыуҙарҙы дауалау өсөн тотонолған аҡсаның бер өлөшөн хужалыҡтарҙан ҡаплатырға тәҡдим ителде.

Шунда уҡ фельдшер-акушер пункттарын, ауыл амбулаторияларын һәм больницаларҙы медицина-санитар частары хоҡуғы менән хужалыҡтар иҫәбенә тапшырыу тураһында тәҡдим әйтелде һәм ул хуплап ҡабул ителде. Хужалыҡ шулай уҡ тейешле ассигнование бүлеп бирергә бурыслы.

Былтыр йәй район Советы башҡарма комитеты ҡарары менән район больницаһының бүлектәре һәм службалары шефтарға — район колхоздары, совхоздары, промышленность предприятиеларына беркетелде. Бындай бәйләнеште нығытыу ике яҡ өсөн дә файҙалы буласаҡ, тип ышаныу кила.

Йомғаҡлап шуны әйтергә кәрәк: кешеләр һаулығының 20 проценты ғына медицина работниктарына, ә ҡалғаны хеҙмәт һәм көнкүреш шартына, уның нисек йәшәүенә, үҙенең һаулығына ваҡытында иғтибар итеүенә бәйле. Хеҙмәтсәндәрҙең сәләмәтлеген һаҡлау һәм нығытыуҙа партия һәм совет органдары, хужалыҡ һәм йәмәғәт ойошмалары әүҙем ҡатнашырға тейеш.

Т. СОЛТАНОВ,
Үҙәк район больницаһының баш врачы.

Кеше һәм тәбиғәт

ҺАҠЛАРҒА ТЕЙЕШБЕҘ

Ғаналыҡ йылғаһы буйындағы туғайҙарҙа, атап әйткәндә, Аҡъяр ауылы стадионы менән Олоҡул араһында, ҡарағусҡыл ҡыҙғылт һәм ҡарағусҡыл миләүшә төҫөндәге матур сәскәләр үҫә. Ә эске яғында һарғылт һәм тонoҡ шахмат һүрәттәре төшөрөлгән. Улар — сатраш сел үләне (А һүрәте) һәм сел үләне (Б). Уларҙа бал күп була, бер сәскә 1,5-тән 2,1 миллиграмға тиклем нектар бирә.

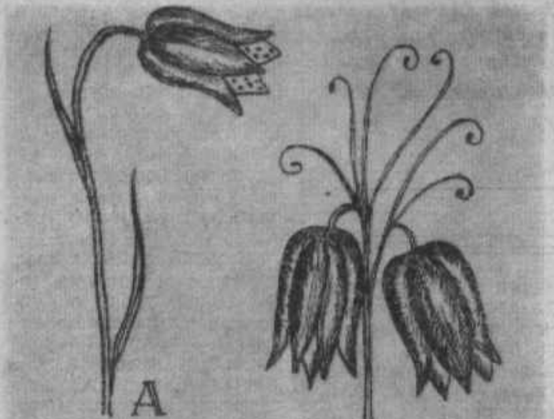

Был үҫемлектәр май башында сәскә ата. Айырыуса байрам һәм ял көндәрендә «тәбиғәт һөйөүселәр» уларҙы рәхимһеҙ рәүештә өҙә, ҡосаҡ-ҡосаҡ итеп өйҙәренә алып ҡайта. Шуға күрә улар һуңғы йылдарҙа күҙгә күренеп әҙәйҙе.

Был үҫемлектәр Башҡортостандың бөтә райондарында ла таралмаған, уларҙың күпләп үҫеүен беҙҙең районда, ошо урында ғына күрергә мөмкин. Улар Башҡортостандың Ҡыҙыл китабына индерелгән. Шуға күрә беҙ уларҙы өҙөп һәләк итергә түгел, ә киреһенсә, тәбиғәт ҡомартҡыһы итеп һаҡларға тейешбеҙ.

Ф. ДАУЫТОВ.

Аҡъяр ауылы.

Редактор урынбаҫары Ф. М. ҠОҘАБАЕВ.

Полиграфистарҙың Өфө ҡалаһындағы 1-се урта профессиональ-техник училищеһы 1988—1989 уҡыу йылына түбәндәге һөнәрҙәр буйынса уҡыусылар ҡабул итә

Машина менән хәреф йыйыусы, ҡул менән хәреф йыйыусы, китап төпләүсе, печатник, фотохәбәрсе, корректор-машинистка.

ҠАБУЛ ИТЕҮ ШАРТТАРЫ

Ғаризаға түбәндәге документтар теркәлә һәм уларҙы 1 августҡа тиклем үҙеңә алып барып тапшырырға:

белем тураһында таныҡлыҡ, аттестат (төп нөсхәһе);

тыуыу тураһында таныҡлыҡ (төп нөсхәһе), ә 16 йәше тулғандарға урынынан китеү ҡағыҙы менән бергә паспорт;

сирләп үткәрелгән ауырыуҙар һәм яһалған прививкалар тураһында мәғлүмәттәр менән 286-сы формала медицина справкаһы.

Һигеҙ йыллыҡ белем менән уҡырға инеүселәр бушлай туҡлана, форма менән тәьмин ителә, дөйөм ятаҡтан урын бирелә, **ун йыллыҡ белем менән уҡырға инеүселәргә** айына 30 һум күләмендә стипендия, предприятие иҫәбенән аҡса өҫтәп түләнә, ятаҡтан урын бирелә.

Производство практикаһы ваҡытында файҙалы продукция етештергән бөтә уҡыусыларға эш хаҡының 50 проценты түләнә.

8 класс белем менән ҡабул ителгәндәргә училищены тамамлағандан һуң урта белем һәм һөнәре буйынса разряд бирелеү тураһында диплом тапшырыла. Уҡыуҙы отличноға тамамлаусылар вуздарҙың көндөҙгө бүлегенә эшләп тормайынса ла ҡабул ителеү хоҡуғына эйә.

Фотохәбәрселәр бүлегенә уҡырға килеүселәр үрҙә әйтелгән документтарҙан тыш, производство практикаһы үтеүгә урын бирелеү һәм училище тамамлағандан һуң эшкә ҡабул ителеү тураһында газета редакцияһынан договор алып килергә тейеш.

Ҡабул итеү комиссияһына документтар тапшырғанда әйтелгән срокта килергә кәрәк.

Занятиелар 1 сентябрҙән башлана.

10 класс базаһында 1 йыл уҡыу срогы менән түбәндәге һөнәрҙәр буйынса ҡабул ителәләр:

фотохәбәрсе;

ҡул менән хәреф йыйыусы;

машина менән хәреф йыйыусы;

юғары ысул менән баҫыусы печатник;

яҙыу машинкаһында эшләй белеүсе корректор.

10 класс базаһында ике йыл уҡыу срогы менән:

полиграфия ҡоралмаларын көйләүсе (егеттәр);

8 класс базаһында 3 йыл уҡыу срогы менән;

ҡул менән хәреф йыйыусы;

машина менән хәреф йыйыусы;

юғары һәм офсет ысулы менән баҫыусы печатник;

китап төпләүсе.

Училищеның адресы: 450001, Өфө ҡалаһы, Һ. Дәүләтшина бульвары, 3. Телефон 22-42-74 Ҡала транспорты менән «Ауыл хужалығы институты» туҡталышына тиклем барырға.

Артист беҙҙә ҡунаҡта

Ошо көндәрҙә 1-се Аҡъяр урта мәктәбендә БАССР-ҙың халыҡ артисы Рамаҙан Йәнбәков һәм башҡорт дәүләт филармонияһы солисы Фәнил Дилмөхәмәтов менән осрашыу үткәрелде. Йырсы боронғо башҡорт халыҡ йырҙарының тарихы, уларҙы тәү башлап башҡарыусылар тураһында һөйләне. Уҡыусылар артисҡа күп һорауҙар бирҙе.

Осрашыу ваҡытында Р. Йәнбәков башҡорт халыҡ йырҙарын башҡарҙы, ә Ф. Дилмөхәмәтов баянда бейеү көйҙәрен уйнап ишеттерҙе.

Осрашыу бөтәбеҙгә лә бик оҡшаны.

Л. ӘБСӘЛӘМОВА,
йәш хәбәрсе.

Хәйбулла ремонт-техник предприятиеһы администрацияһы, партбюроһы һәм профкомы өлкән диспетчер Г. Ә. Байғусҡарованың атаһы КПСС ағзаһы, һуғыш һәм хеҙмәт ветераны

Әҙеһәм Әбүзәр улы ҠОЯШБАЕВТЫҢ

үлеп ҡалыуы сәбәпле, уның ауыр ҡайғыһын уртаҡлаша.

Ҡотлайбыҙ!

Ҙур Арыҫланғол ауылынан һуғыш ветераны **Ғизетдин Ғәйнелхаҡ улы Байбулатовты** Еңеү байрамы һәм 70 йәше менән ҡотлайбыҙ. Уға бәхетле ҡартлыҡ, оҙон ғүмер теләйбеҙ.

Ҡыҙҙары, кейәүҙәре, улдары, килендәре, ейәндәре.

* * *

Татыр-Үҙәк ауылынан ҡәҙерле ирем, атайыбыҙ һәм ҡартатайыбыҙ **Николай Васильевич Пронькинды** 75 йәше һәм Еңеү байрамы менән ҡотлайбыҙ. Уға оҙон ғүмер, бәхет теләйбеҙ.

Ҡатыны, балалары, ейәндәре, кейәүҙәре һәм килендәре.

«Маҡан» совхозының дирекцияһы, парткомы, профкомы, ВЛКСМ комитеты һәм халыҡ депутаттарының ауыл Советы башҡарма комитеты һуғыш һәм хеҙмәт ветераны

Нотфулла Шәрифулла улы ҠӘИПОВТЫҢ

үлеп ҡалыуы сәбәпле, мәрхүмдең ғаиләһе, туғандары һәм яҡындарының ауыр ҡайғыһын уртаҡлаша.

Газетаның был номерын А. МӘМБӘТОВА йыйҙы. У. РӘХИМОВА версткаланы. А. КУЛБАЕВ, Б. ФӘТТӘХОВ баҫты. Корректоры — М. ИШБУЛДИНА.

БЕҘҘЕҢ АДРЕС: Аҡъяр ауылы, Сиҙәмселәр проспекты, 41.

Телефондар: редактор—2-11-95, редактор урынбаҫары, партия тормошо бүлеге — 2-13-97, редакторҙың дубляж буйынса урынбаҫары, яуаплы секретарь—2-15-95, ауыл хужалығы бүлеге—2-16-95, радиохәбәрсе—2-14-95, хаттар бүлеге—2-13-95, фотохәбәрсе, бухгалтерия—2-14-98.

Газета аҙнаһына өс тапҡыр: шишәмбе, кесаҙна, шәмбе көндәрендә башҡорт һәм рус телдәрендә сыға.

Орган Хайбуллинского райкома КПСС-и районного Совета народных депутатов БАССР.

Башҡорт АССР-ы Нәшриәт, полиграфия һәм китап сауҙаһы эштәре буйынса дәүләт комитетының Хәйбулла район типографияһы. Тиражы 2594. Заказ № 327.